

ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๐

กลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน (FTA Watch)

9 พฤศจิกายน 2556

วรรคที่มี ความสำคัญ สูงสุด (2 และ 3)	ร่างที่ผ่านวาระสาม	ร่างกรรมาธิการ	มาตรา ๑๙๐ เดิม	มาตรา ๑๙๐ แก้ไข พ.ศ. ๒๕๕๔	ร่างแบบที่ควรจะเป็น	ปัญหาสำคัญ ของร่างตามวาระสาม
วรรค 1	มาตรา ๑๙๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่ง พระราชอำนาจในการทำ หนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญา อื่นๆ กับนานาประเทศหรือ องค์การระหว่างประเทศ (คงเดิม)	มาตรา ๑๙๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระ ราชอำนาจในการทำหนังสือ สัญญาสันติภาพ สัญญาสงบ ศึก และ สัญญาอื่น กับนานา ประเทศหรือองค์การระหว่าง ประเทศ (คงเดิม)	มาตรา ๑๙๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระ ราชอำนาจในการทำหนังสือ สัญญาสันติภาพ สัญญาสงบ ศึก และสัญญาอื่น กับนานา ประเทศหรือกับองค์การ ระหว่างประเทศ (คงเดิม)	มาตรา ๑๙๐ พระมหากษัตริย์ ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการ ทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่น กับนานาประเทศหรือกับ องค์การระหว่างประเทศ (คงเดิม)	มาตรา ๑๙๐ พระมหากษัตริย์ทรง ไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำ หนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญา สงบศึก และ สัญญาอื่น กับนานา ประเทศหรือองค์การระหว่าง ประเทศ (คงเดิม)	-
วรรค 2	หนังสือสัญญาใดมีบท เปลี่ยนแปลงอาณาเขตของ ไทยหรือเขตพื้นที่นอกอาณา เขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิ อธิปไตยหรือมีเขตอำนาจ ตามหนังสือสัญญาหรือตาม กฎหมายระหว่างประเทศ โดยชัดแจ้ง หรือจะต้องออก พระราชบัญญัติเพื่อให้การ	หนังสือสัญญาใดมีบท เปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือ สัญญาตามกฎหมายระหว่าง ประเทศโดยชัดแจ้ง หรือ จะต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือ	หนังสือสัญญาใดมีบท เปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือ สัญญาหรือตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ หรือจะต้อง ออกพระราชบัญญัติเพื่อให้ การเป็นไปตามหนังสือ	หนังสือสัญญาใดมีบท เปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่ง ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือ สัญญาหรือตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ หรือจะต้อง ออกพระราชบัญญัติเพื่อให้ การเป็นไปตามหนังสือสัญญา	หนังสือสัญญาใดมีบท เปลี่ยนแปลงอาณาเขตซึ่งประเทศ ไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขต อำนาจตามหนังสือสัญญาตาม กฎหมายระหว่างประเทศโดยชัด แจ้ง หรือต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือ สัญญา หรือ มีบทให้เปิดเสรีหรือ คุ้มครอง ด้านการค้าการลงทุน	หนังสือสัญญาเกือบทั้งหมดจะไม่ เข้าตามมาตรา 190 ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรทาง ธรรมชาติ พลังงาน รวมถึงการ เจรจาทางเศรษฐกิจที่สำคัญส่วน ใหญ่นับจากนี้

	<p>เป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีบทให้เปิดเสรีด้านการค้าหรือการลงทุน ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา</p>	<p>สัญญา หรือ มีบทให้เปิดเสรีด้านการค้าหรือการลงทุน ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา</p>	<p>สัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องดังกล่าว</p>	<p>หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องดังกล่าว</p>	<p><u>หรือมีบทเปลี่ยนแปลง หลักเกณฑ์ในการคุ้มครองหรือจัดการด้านสิ่งแวดล้อม</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน หรือสังคม ที่มีใช้ความร่วมมือทางวิชาการ</u> ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา</p>	
<p>กระบวนการก่อนการเจรจา</p>	<p>(ถูกตัดไปหมด)</p>	<p>(ถูกตัดไปหมด)</p>	<p>ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศตามวรรคสอง คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญานั้น ในการนี้ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบด้วย</p>	<p>ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศตามวรรคสอง คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญานั้น ในการนี้ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบด้วย</p>		

วรรค 3	<p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือสัญญา และการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมระหว่างผู้ที่ได้รับประโยชน์กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญานั้นและประชาชนทั่วไป</p>	<p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับหนังสือสัญญาตามวรรคสอง และในกรณีที่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทให้เปิดเสรีด้านการค้าหรือการลงทุน กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเสนอการศึกษาถึงประโยชน์ของหนังสือสัญญาและผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการ และการดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากหนังสือสัญญาดังกล่าวด้วย</p>	<p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า หรือการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาดังกล่าวโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมระหว่างผู้ที่ได้รับประโยชน์กับผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญานั้นและประชาชนทั่วไป</p>	<p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดประเภท การขอการเจรจา ขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาดังกล่าว โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมระหว่างผู้ที่ได้รับประโยชน์กับผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญานั้นและประชาชนทั่วไป</p>	<p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการ<u>เสนอและการกำหนดลักษณะการขอการเจรจาต่อรัฐสภา ขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญา รวมทั้งการให้ข้อมูลและจัดรับฟังความคิดเห็นประชาชน และการให้</u>ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือสัญญา ตามวรรคสอง กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาถึงประโยชน์ของหนังสือสัญญาและผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการ และการดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมระหว่างผู้ที่ได้รับประโยชน์กับผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาดังกล่าวด้วย</p>	<p>ไม่มีการเสนอขอการเจรจา ส่งผลให้ความโปร่งใส แทบจะหายไปโดยสิ้นเชิง ลดทอนความชอบธรรมและอำนาจต่อรองในการเจรจา ในทางปฏิบัติคือประชาชนและรัฐสภาจะรับรู้ข้อมูลเพียงพอในการมีส่วนร่วมก็ต่อเมื่อการเจรจาจบสิ้นไปแล้ว ซึ่งแทบไม่มีความหมายแต่อย่างใด</p> <p>ตัดการศึกษาผลกระทบออกไปซึ่งตรงกับความต้องการของธุรกิจข้ามชาติ ส่งผลให้สังคม รวมถึงผู้เจรจาและฝ่ายนโยบายเอง ขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงผลดีผลเสีย ง่ายต่อการถูกกดคั้นจากคู่เจรจาและกลุ่มทุน การเจรจาของรัฐบาลและการพิจารณาของรัฐสภาจึงไม่ขึ้นอยู่กับฐานองค์ความรู้และปัญญา</p>
	(ถูกตัดไปหมด)	(ถูกตัดไปหมด)	เมื่อลงนามในหนังสือสัญญาตามวรรคสองแล้ว ก่อนที่จะ	เมื่อลงนามในหนังสือสัญญาตามวรรคสองแล้ว ก่อนที่จะ	ก่อนแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันในหนังสือสัญญาตามวรรคสอง	เสียงของประชาชนไม่จำเป็นต้องถูกได้ได้ยินอีกต่อไป ยังผลให้

			<p>แสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือสัญญานั้น และในกรณีที่มีการปฏิบัติตามหนังสือสัญญา ดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบนั้นอย่างรวดเร็วเหมาะสม และเป็นธรรม</p>	<p>แสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือสัญญานั้น และในกรณีที่การปฏิบัติตามหนังสือสัญญา ดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบนั้นอย่างรวดเร็วเหมาะสม และเป็นธรรม</p>	<p>คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือสัญญานั้น และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย</p> <p>(คงเดิม)</p>	<p>ความตึงเครียดและความไม่เข้าใจกับรัฐบาลจะเพิ่มสูงขึ้น ง่ายต่อการฉกฉวยโอกาสของฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง นำไปสู่ภาวะของรัฐบาลเองและประสิทธิภาพการเจรจาในที่สุด</p>
วรรค 4	<p>ในกรณีที่มีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นหนังสือสัญญาที่จะต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง ให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยชี้ขาดโดยให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๕๔ (๑) และ (๒) มาใช้บังคับกับการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ศาล</p>	<p>ในกรณีที่มีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นหนังสือสัญญาที่จะต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง ให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยชี้ขาดโดยให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๕๔(๑) และ (๒) มาใช้บังคับกับการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ศาลรัฐธรรมนูญชี้ขาด</p>	<p>ในกรณีที่มีปัญหาตามวรรคสอง ให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยชี้ขาดโดยให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๕๔ (๑) มาใช้บังคับกับการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยอนุโลม</p>	<p>ในกรณีที่มีปัญหาตามวรรคสอง ให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยชี้ขาดโดยให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๕๔ (๑) มาใช้บังคับกับการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยอนุโลม</p>	<p><u>ในกรณีที่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าหนังสือสัญญาใดเข้าลักษณะหนังสือสัญญาตามวรรคสาม ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยหนังสือสัญญา ซึ่งประธานรัฐสภาจะได้แต่งตั้งขึ้น ประกอบด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำ</u></p>	<p>กลไกการตรวจสอบจะไม่มี ความหมายอีกต่อไป</p>

	<p>รัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง</p>	<p>ให้แล้วเสร็จในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง</p>			<p><u>ฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร</u> <u>ประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี</u> <u>และประธานศาลฎีกา</u> <u>ให้นำข้อบังคับการ</u> <u>ประชุมของรัฐสภามาใช้บังคับ</u> <u>กับการประชุมของ</u> <u>คณะกรรมการวินิจฉัยหนังสือ</u> <u>สัญญาโดยอนุโลม</u> <u>คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ</u> <u>วินิจฉัยหนังสือสัญญาตาม</u> <u>มาตรานี้ให้มีผลทั่วไปและเป็น</u> <u>เด็ดขาดผูกพันรัฐสภา</u> <u>คณะรัฐมนตรี ศาล และ</u> <u>หน่วยงานทั้งปวงของรัฐ</u></p>	
<p>บทเฉพาะกาล</p>	<p>ให้ดำเนินการจัดให้มีกฎหมายตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(วรรคสอง ถูกตัดออกทั้งหมด)</p>	<p>ให้ดำเนินการจัดให้มีกฎหมายตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ในระหว่างที่ยังไม่มีการตรากฎหมายตามวรรคหนึ่งขึ้นใช้</p>		<p>ให้ดำเนินการจัดให้มีกฎหมายตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p>	<p>ให้ดำเนินการจัดให้มีกฎหมายตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (วรรคหนึ่ง คงเดิม)</p> <p>ในระหว่างที่ยังไม่มีการตรากฎหมายตามวรรคหนึ่งขึ้นใช้บังคับ ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีการ</p>	<p>รัฐบาลสามารถต่อรองการออกกฎหมายลูก ส่งผลให้การบังคับใช้มาตรา 190 มีความซับซ้อนอยู่ต่อไป</p>

		<p>บังคับ ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ และในกรณีที่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทให้เปิดเสรีด้านการค้าหรือการลงทุน ให้เสนอกรอบการเจรจาเพื่อขอความเห็นชอบของรัฐสภา และผลการศึกษาถึงผลประโยชน์และผลกระทบของหนังสือสัญญาดังกล่าวต่อรัฐสภาทราบด้วย ทั้งนี้ ตามความเหมาะสม</p>			<p>รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการจัดทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ และในกรณีที่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทให้เปิดเสรีด้านการค้าหรือการลงทุน ให้เสนอกรอบการเจรจาให้รัฐสภาเห็นชอบ และ เสนอผลกระทบของหนังสือสัญญา และแนวทางในการเยียวยาให้รัฐสภาทราบ</p>	
--	--	---	--	--	---	--